

STOWARZYSZENIE GMIN I POWIATÓW MAŁOPOLSKI

z siedzibą w Krakowie
Pl. Wszystkich Świętych 3/4, 31-004 Kraków,
Biuro:
ul. Grodzka 15/2
31-006 Kraków

tel.: 601 199 548; 601 303 821
e-mail: biuro@sgpm.krakow.pl; www.sgpm.krakow.pl
nr konta: KBS 30 85910007 0020 0093 1577 0002
Regon 351011374 NIP 676-10-71-117 KRS 0000182275

Apel Stowarzyszenia Gmin i Powiatów Małopolski do małopolskich samorządów terytorialnych, samorządów zawodowych i organizacji społecznych o pomoc dla Polaków na Białorusi

Kraków, 26 sierpnia 2024 r.

W imieniu Stowarzyszenia Gmin i Powiatów Małopolski zwracamy się z **apelem i serdeczną prośbą do małopolskich samorządów terytorialnych, samorządów zawodowych i organizacji społecznych o wsparcie naszych Rodaków na Białorusi**, którzy od lat zmagają się z prześladowaniami ze strony reżimu Aleksandra Łukaszenki. W obliczu **narastających represji wobec opozycji, w tym szczególnie Polaków i katolików na Białorusi** nasza pomoc i solidarność są dziś **bardziej potrzebne niż kiedykolwiek wcześniej**.

Reżim Łukaszenki systematycznie prześladowuje Polaków oraz działaczy opozycji demokratycznej, stosując brutalne metody zastraszania, aresztowania, wyroki skazujące na długoletnie pobyty w koloniach karnych – współczesnych odpowiednikach sowieckich GUŁAG-ów. W wyniku tych represji wielu Polaków i opozycjonistów trafiło do więzień, gdzie są traktowani z wyjątkową brutalnością. Przykładem tego jest dramatyczny los **Andrzeja Poczobuta**, dziennikarza i członka Zarządu Związku Polaków na Białorusi, który został skazany na 8 lat kolonii karnej, gdzie przebywa w karcerze, doświadczając okrutnych warunków. Wzywając o uwolnienie z więzienia Andrzeja Poczobuta w styczniu br. Federacja Regionalnych Związków Gmin i Powiatów RP na wniosek SGiPM nadała mu **Tytuł Człowieka Roku 2023**, który w Auli UJ odebrała jego żona i córka. Podobny los spotkał **Alesia Bialackiego**, laureata Pokojowej Nagrody Nobla, który po skandalicznym politycznym procesie został skazany na 10 lat kolonii karnej.

Reżim posunął się również do eksmisji rodzin opozycjonistów na bruk, wyrzucania ich z pracy oraz stosowania innych form represji, które mają na celu **złamanie ducha oporu i wyeliminowanie walczących o demokrację na Białorusi**. Na szczęście w ubiegłym roku, m.in. po apelu SGiPM i FRZGiP RP, z więzienia uwolniono **Andżelikę Borys**, Prezes Związku Polaków na Białorusi (z którą od ponad 20 lat blisko współpracujemy), która również padła ofiarą tych prześladowań. Jej uwolnienie jest jednak wyjątkiem, a nie regułą w kraju, gdzie terror i represje stały się codziennością.

Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Małopolski od 30 lat prowadzi działania na rzecz wsparcia Polaków na Wschodzie, a w szczególności na Białorusi. W ramach tej działalności podejmujemy szereg inicjatyw, mających na celu poprawę warunków życia naszych Rodaków, ochronę ich tożsamości narodowej oraz wspieranie ich dążeń do wolności i praw człowieka.

Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Małopolski od 2000 r. organizuje Akcję „**Podarujmy Lato Dzieciom ze Wschodu**”. Dotychczas w naszej Akcji w wakacyjnych koloniach w Krakowie łącznie wzięło udział ponad 2500 polskich dzieci i opiekunów ze Wschodu, w tym 1000 z Białorusi. Akcja ta odbywa się przy

wspierciu finansowym m.in. Prezydenta i Rady Miasta Krakowa oraz Marszałka i Sejmiku Województwa Małopolskiego.

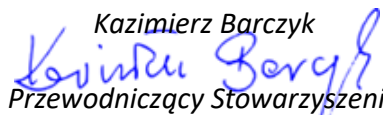
Obecnie nasze Stowarzyszenie realizuje **program stypendialny „Solidarni z Białorusią”**, który zapewnia wsparcie finansowe dla Polaków dotkniętych represjami. Program ten obejmuje przyznawanie stypendiów socjalnych, organizację szkoleń dla nauczycieli języka polskiego, a także pomoc socjalną dla działaczy polskich i ich rodzin. Dzięki zaangażowaniu darczyńców, do tej pory wypłaciliśmy już ponad 20 tys. złotych na ten cel, jednak lista oczekujących na wsparcie jest wciąż długa.

Kolejnym przykładem naszego zaangażowania jest **organizacja przyjazdów studyjnych do Krakowa dla nauczycieli i społeczników ze Związku Polaków na Białorusi**. Te wyjazdy umożliwiają uczestnikom rozwój zawodowy i kulturalny, a także pozwalają na nawiązanie cennych kontaktów z polskimi instytucjami edukacyjnymi. Takie inicjatywy stanowią nieocenione wsparcie dla naszych Rodaków na Białorusi, którzy w trudnych warunkach podtrzymują polskość i przekazują ją kolejnym pokoleniom. **Dzięki wsparciu finansowemu i organizacyjnemu Samorządu Województwa Małopolskiego w połowie września br. odbędzie się w Krakowie kolejna wizyta studyjna grupy 50 nauczycieli języka polskiego, w tym kilku organizatorów nauczania z ZPB** *(w załączeniu przesyłam pismo Andżeliki Borys oraz wspólne Marka Zaniewskiego i moje do Marszałka Województwa Małopolskiego)*.

Dziś, w obliczu nasilających się represji wobec Polaków na Białorusi, apelujemy do Samorządów Terytorialnych Małopolski o aktywne włączenia się w pomoc dla Polaków na Białorusi poprzez organizację własnych inicjatyw. Mogą Państwo rozważyć np.: przyjęcie gości z Białorusi w ramach wizyt studyjnych, uruchomienie lokalnych programów stypendialnych dla studiujących w Polsce, które wesprą polską młodzież w edukacji i rozwoju. Warto również rozważyć przekazanie sprzętu komputerowego, na przykład poleasingowego, który mógłby znacząco ułatwić dostęp do edukacji oraz wspierać działalność szkół i organizacji polskich na Białorusi.

W szczególny sposób zwracamy się również do samorządów zawodowych i organizacji społecznych, które odgrywają kluczową rolę w kształtowaniu i umacnianiu społeczeństwa obywatelskiego. Wasze zaangażowanie w pomoc Polakom na Białorusi jest nieocenione, ponieważ to właśnie dzięki Wam możemy skutecznie budować solidarność i wspierać tych, którzy walczą o zachowanie swojej tożsamości narodowej, tradycji i kultury. **Apelujemy o uruchomienie własnych inicjatyw, programów edukacyjnych, a także wsparcie materialne,** które może poprawić sytuację naszych Rodaków.

Każda forma wsparcia – czy to finansowa, rzeczowa, czy organizacyjna – ma ogromne znaczenie i jest wyrazem naszej wspólnej solidarności i odpowiedzialności za losy miliona Rodaków kultywujących polskość na Białorusi i wartości cywilizacji Zachodu.

Kazimierz Barczyk

Przewodniczący Stowarzyszenia
Gmin i Powiatów Małopolski